

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2022. február 4. 14:00 óra

Időtartam: 45 perc

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Fontos tudnivalók

Tollal dolgozz, és ügyelj a külalakra!

A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.

Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Ha megoldásod ellenőrzésekor észreveszed, hogy hibáztál, a végső választ egyértelműen jelöld meg, a hibásat húzd át!

Jó munkát kívánunk!

1.	<p>Alkoss egy-egy értelmes szót a magánhangzók pótlásával a megadott hangrend figyelembevételével! A megoldás todalékos szó is lehet.</p> <p>a) magas hangrendű szó: m _ r _ k mély hangrendű szó: b _ r _ k</p> <p>b) Írj az üres téglalapba egy olyan hárombetűs szót, amely a megadott szótagokkal összeolvasva új, értelmes szavakat alkot!</p> <p style="text-align: center;"> könyv – <input style="width: 100px; height: 50px; border: 1px solid black;" type="text"/> kap – ha – </p>	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%;"> <tr> <td style="width: 20px; text-align: center;">a</td> <td style="width: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="width: 20px; text-align: center;">b</td> <td style="width: 20px;"></td> </tr> </table>	a		b	
a						
b						
2.	<p>Az alábbiakban egy párbeszéd első mondatát olvashatod, majd három lehetséges választ. Állapítsd meg, melyik válasz milyen érzelmi megnyilvánulást fejez ki! Írd az érzelmi megnyilvánulásokhoz tartozó számot a válaszok utáni négyzetbe! Egy szám kimarad!</p> <p style="text-align: center;">(1) reménykedő (2) közönyös (3) kárörvendő (4) örömteli</p> <p>– Péter első lett a nyelvtanversenyen!</p> <p>1. – Remek! Ő tényleg megérdemelte. <input style="width: 50px; height: 30px; border: 1px solid black;" type="text"/></p> <p>2. – Jövőre talán nekem is sikerül! <input style="width: 50px; height: 30px; border: 1px solid black;" type="text"/></p> <p>3. – Engem ez nem érdekel. <input style="width: 50px; height: 30px; border: 1px solid black;" type="text"/></p>	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%;"> <tr> <td style="width: 20px; text-align: center;">a</td> <td style="width: 20px;"></td> </tr> </table>	a			
a						

<p>3.</p>	<p>Keresd ki a szövegből azokat a szavakat, amelyek szerkezetük, felépítésük és szófajuk szerint párba állíthatók a megadott szavakkal!</p> <p>A napokban megnéztük a közeli hegyen látható középkori várat, mely ide egy órai járás. Aki valaha erre a vidékre vetődik, el ne mulassza meglátogatni! A környéke gyönyörű, vadregényes táj. Szép, derült, nyári délután jártunk a romokon.</p> <p>Pl.: tud/hat/ó – lát/hat/ó</p> <p>a) hervadt –</p> <p>b) napfényes –</p> <p>c) kérés –</p> <p>d) adódik –</p> <p>e) kinyitogatni –</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e	
a												
b												
c												
d												
e												
<p>4.</p>	<p>Írd a pontozott vonalra, hogy milyen mondatrész szerepét tölti be a tanuló szó az adott mondatban!</p> <p>a) A huszonegy éves bátyám még tanuló.</p> <p>b) A győztes tanuló könyvjutalmat kapott.</p> <p>c) Az első osztályba 28 tanulót vettek fel.</p> <p>d) Két tanuló írása megjelent a helyi lapban.</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d			
a												
b												
c												
d												
<p>5.</p>	<p>a) Egészítsd ki az alábbi bölcsességeket a megfelelő betűvel/ betűkkel!</p> <p>A zsarnoksággal mind___g együtt jár e kór: barátaikban sem mernek megb___zni ők. Helyesebb, ha póto___uk a barátot, mintha sira___uk . Néha a legki___ebb ellenfeled valamennyi között a legveszélyesebb. Két malomkő közt ___rlődik. Ne ját___ a tűzzel!</p> <p>b) A kiegészített szavak közül melyekben találsz az alábbi mássalhangzótorvényeket? Írd a kiegészített szót a megfelelő pontsorra!</p> <p>összeolvadás:</p> <p>írásban jelöletlen teljes hasonulás:</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> </table>	a		b							
a												
b												

6.	<p>a) Mi lehet a mesterségük? Minden egyes névpárban elrejtettünk egy, a foglalkozásra utaló szót. A minta alapján válaszd ki a megadott mesterségek közül a legjellemzőbbet, és írd a megfelelő név mellé a vonalra! Egy foglalkozás kimarad!</p> <p>könyvelő, villanyszerelő, cukrász, szállodaigazgató, festő, orvos, autószerelő</p> <p>Pl.: SZŐKE RÉKA <u>autószerelő</u></p> <p>HAVA DÓRA</p> <p>VAHOT ELEK</p> <p>HÁRA MIHÁLY</p> <p>BÁTOR TAMÁS</p> <p>BECSE TIBOR</p> <p>b) Írd le helyes betűrendben a fenti neveket!</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5.</p>	a	
		b	
7.	<p>a) Összekeveredtek egy versszak sorai. Számozással rakd őket helyes sorrendbe!</p> <p>..... biztatón mosolyognék</p> <p>..... Tavasszal somfa lennék</p> <p>..... a zsendülő világra.</p> <p>..... talpig aranyban állva,</p> <p style="text-align: center;"><i>Kányádi Sándor: Mi lennék?</i></p> <p>b) A verssorok elrendezése után állapítsd meg, vajon milyen színű lehet a virágzó somfa!</p> <p>.....</p> <p>c) Nevezd meg a versszakban található rím fajtáját!</p>	a	
		b	
		c	

8.	<p>Keress szófaji párokat az alábbi szavak közül, és írd őket a megadott vonalra! 3 párt találsz!</p> <p style="text-align: center;">DE MEGBESZÉLVÉN EL ÉN AZ EGY TÉLI BÁL FELSZÁLL RÓLAM KEREK KÖZÖTT</p> <p>a) –</p> <p>b) –</p> <p>c) –</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> </table>	a		b		c							
a														
b														
c														
9.	<p>Olvasd el figyelmesen a következő szöveget, majd oldd meg a feladatokat!</p> <p style="text-align: center;">A Föld kuzinja</p> <p><i>A Földhöz nagyon hasonló, így az élet kialakulásához is kedvező feltételekkel bíró bolygóra bukkant a NASA Kepler nevű űrteleszkópja a Hattyú csillagképben. A Kepler-452b elnevezésű égitestet a lelkes sajtó máris Föld 2.0-nak nevezi, s bár a felfedezés valóban izgalmas, az információk korántsem jelentik azt, hogy élet is van a bolygón.</i></p> <p>(1) Nem is gondolnánk, mennyi feltételnek kell ahhoz teljesülnie, hogy egy bolygón kialakuljon az élet. A csillagászoknak mindenesetre vannak bizonyos elképzeléseik a kritériumokról, és régóta fürkészik az égboltot ezeknek megfelelő bolygók után kutatva. Bár sokáig az sem volt bizonyított, hogy léteznek a naprendszerünkön kívüli, tehát idegen csillagok körül keringő úgynevezett exobolygók, ma már 1030 ilyen ismerünk, és egy részük hasonlít is a Földre.</p> <p>(2) A most felfedezett Kepler-452b az egyezés mértékében különleges. Először is a bolygó egy, a Napnál valamivel idősebb és valamivel nagyobb, de típusát tekintve hasonló csillag körül kering. Ráadásul alig messzebb tőle, mint mi a saját Napunktól: egy év ott 385 földi napnak felel meg, ami azért lényeges, mert ebben a „lakhatósági zónában” megfelelő a hőmérséklet arra, hogy a víz folyékony halmazállapotban maradjon. A mérések alapján a bolygó nagyjából 1,6-szer nagyobb a Földnél, ami valószínűvé teszi, hogy kőzetbolygóról és nem gázóriásról van szó.</p> <p>(3) Ezen jellemzők alapján a Kepler-452b az eddig talált leginkább Föld-szerű bolygó, ugyanakkor nagyon sok még a nyitott kérdés. Nem ismert például az égitest tömege, arról is csak találgatnak, hogy valóban kőzetbolygóról van-e szó. Kérdés az is, van-e légköre, és ha van, az milyen összetételű. Az sem elhanyagolható, hogy a bolygó csillagászati léptékekben közel, 1400 fényévre van ugyan, ez azonban még mindig olyan távolság, amelynek leküzdése lehetetlen feladat.</p> <p>(4) A felfedezés jelentősége és célja azonban nem is feltétlenül az, hogy leszálljunk a Föld kuzinjára. Fontossága sokkal inkább abban áll, hogy bebizonyosodott, rengeteg exobolygó létezik, amelyek közül még 1400 fényévnnyi távolságból is képesek vagyunk megtalálni a Földhöz hasonlókat, így minden bizonnyal hozzánk közelebb is menni fog ugyanez. Tekintve, hogy a Kepler-452b mintegy másfél milliárd évvel idősebb, mint a Föld és a Nap, arról is következtetéseket lehet levonni, hogy milyen jövő vár ránk.</p> <p>szómagyarázat: kuzin = unokatestvér</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> <tr><td>f</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e		f	
a														
b														
c														
d														
e														
f														

a) Magyarázd meg **saját szavaiddal**, hogy mit jelent a **címben** szereplő *kuzin* szó?

.....

b) Egészítsd ki a mondatokat a szöveg megfelelő szavaival!

A Kepler-452b bolygót _____-nak is nevezik!

Napjainkban már 1030 _____-t ismerünk.

c) Az 1. bekezdésben szerepel a *kritérium* szó.

Melyik másik szóval egyezik meg a jelentése ugyanebben a bekezdésben?

.....

d) Mit nevezünk *exobolygónak*?

.....

e) Döntsd el az alábbi állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak!

A helyes választ karikázd be!

Az új bolygót felfedező űrteleszkóp neve: NASA Kepler. IGAZ – HAMIS

Megállapították, hogy a Kepler-452b kőzetbolygó. IGAZ – HAMIS

A Kepler-452b bolygón egy év ugyanannyi nappól áll, mint a Földön. IGAZ – HAMIS

A Kepler-452b egy esetleges űrutazás szempontjából közel van a Földhöz. IGAZ – HAMIS

f) A 2. bekezdésben kétszer is szerepel a Nap/nap szó, ám eltérő helyesírással. Magyarázd meg a kétféle írásmódot! Válaszodban térj ki a **szófaji** és a **jelentésbeli** különbségre!

nap:

Nap:

10.

Régi hagyomány, hogy iskolai keretek között is megemlékezünk különféle rendezvényeken nemzeti ünnepeinkről. 10–12 mondatos fogalmazásodban írd legalább 3 érvet ennek fontosságáról! Érveidben szerepeljen legalább 1 saját élményre utalás is!

Figyelem! A 4 mondatnál rövidebb fogalmazás nem értékelhető! Ha a fogalmazás nem éri el a 10 mondatot, az jelentős pontlevonással jár.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

a	
b	
c	
d	
e	

.....

.....

.....

.....

.....

A feladatlapban nem jelölt források a javítási-értékelési útmutatóban szerepelnek.